

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань правової політики

29 серпня 2019 року

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я хотіла би представити себе. Мене звать Венедіктова Ірина Валентинівна, я - голова комітету. Я так розумію, що справа від мене знаходиться перший заступник голови комітету. Я, може, попрошу всіх себе представити, наскільки це можливо. Німченко Василь Іванович, вас знають, в принципі, всі депутати, які вже працювали в попередніх скликаннях. Якщо бажаєте щось сказати, будь ласка, у вас є час.

НІМЧЕНКО В.І. *(Без мікрофону)* Німченко Василь Іванович, юрист за фахом, суддя, професор, кандидат юридичних наук.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже приємно.

У нас є з вами три заступники. Зліва від мене знаходиться Совгіря Ольга Володимирівна. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. *(Без мікрофону)* Доброго дня, шановні колеги, я – доктор юридичних наук, професор кафедри Шевченка, моя спеціалізація – конституційне право За аналогією я виховала поки що двох кандидатів Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Заступник голови Божик Валерій Іванович, будь ласка.

БОЖИК В.І. *(Без мікрофону)* Божик Валерій Іванович, юрист, адвокат, Чернівці, депутат, обраний

ВЕНЕДІКТОВА І.В. І поруч знаходиться Костін Андрій Євгенович. Будь ласка.

КОСТІН А.Є. *(Без мікрофону)* Костін Андрій Євгенович. Я теж все життя практикуючим адвокатом був. Останні сім років – заступник голови Ради адвокатів області

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Маємо честь мати секретарем нашого комітету Макарова Олега Анатолійовича.

МАКАРОВ О.А. *(Без мікрофону)* Я – Олег Макаров, працював на одному місці роботи Був я заступником голови Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури, 3,5 роки був депутатом Київської міської ради і головою регламентної комісії. Щодо того, кого виховав, то виховав багато партнерів різних українських юридичних фірм, чотирьох суддів Верховного Суду чи п'ять вже й інших людей Я сподіваюсь, що всі вони сумлінно виконуватимуть Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. *(Без мікрофону)* Дуже дякую.

А тепер давайте перейдемо до представників членів комітету. А я, з вашого дозволу, все ж таки ще раз, тому що ми чекаємо на порядок денний. Треба документи. Добре?

Будь ласка, Олексій.

КУЧЕР О.В. *(Без мікрофону)* Олексій Кучер, я – адвокат, 179-й мажоритарний округ, член

НОВІКОВ М.М. *(Без мікрофону)* Новіков Михайло Миколайович, депутат із списку, суддя у відставці У службі МВС України є своя інформація, але

ТОРОХТІЙ Б.Г. Торохтій Богдан, юрист, адвокат, прошел по списку партії "Слуга народу".

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. *(Без мікрофону)* Вельможний Сергій, позафракційний, кандидат юридичних наук, адвокат.

ВАТРАС В.А. Володимир Ватрас, місто Хмельницький, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного права та процесу. Підготував 5 кандидатів юридичних наук, був головою кваліфікаційної палати при Хмельницької області.

МЕРЕЖКО О.О. Олександр Мережко, юрист-міжнародник

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Можна включати і не вставати.

Руслан Князевич, голова Комітету з питань правової політики і правосуддя восьмого скликання Верховної Ради України. Перед тим працював у цьому комітеті на різних посадах, починаючи з 1996 року, коли прийшов сюди головним консультантом, а завершив головою комітету, якщо коротко.

Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О. Микола Стефанчук, кандидат юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України, науковець, адвокат. Пройшов по мажоритарному округу у місті Хмельницькому.

ФРІС І.П. Ігор Фріс, кандидат юридичних наук, Прикарпаття, місто Івано-Франківськ, нотаріус, 20 років стажу. Але скільки нотаріусів випустив, я не порахую, чесно кажучи.

ДИРДІН М.Є. *(Без мікрофону)* Дирдін Максим, ... округ,

СОБОЛЄВ С.В. *(Без мікрофону)* Сергій Соколов, закінчив Київський національний університет

БАБІЙ Р.В. Бабій Роман, обраний за списком "Слуги народу", юрист, адвокат.

ПАВЛІШ П.В. *(Без мікрофону)* Павліш Павло, Херсон,

ДЕМЧЕНКО С.О. Сергій Демченко, адвокат.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Зараз, колеги, нам надаються матеріали.

Кворум у нас є. До нас доєдналися ще декілька людей. Скільки нас на зараз?

Олеже Анатолійовичу, ви слідкуйте за голосуванням і за всім. В принципі, у нас тільки одне питання.

У нас взагалі має бути 35 людей, але затверджено Постановою Верховної Ради 23, відповідно ми маємо 12 людей, да. Ознайомтеся, будь ласка, з матеріалами. Ті депутати, які вже працювали у скликаннях, ці матеріали дуже добре знають. Це подання Президента України Порошенка Петра Олексійовича щодо законопроекту 7203, порівняльні таблиці, пояснювальні записки. Має бути, от бачте, проекти постанов, і нам ще раніше видавали, і тут так само є висновок Конституційного Суду України.

Тобто в принципі всі в нас документи для того, щоб ми виконали доручення Верховної Ради і розглянули на сьогоднішньому своєму першому засіданні законопроект, поданий Президентом України як невідкладний - про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів, який зареєстрований у Верховній Раді України восьмого скликання 17 жовтня 2017 року (7203).

Чи є необхідність ознайомлюватися зараз з документами? Чи я можу зачитати проект-висновок, який ми вам підготували?

Так, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. А я би, з вашого дозволу, просив оголосити засідання відкритим - раз. Затвердити порядок денний - два. Ну так щоб все було по процедурі.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я дуже дякую, що ви мені допомагаєте. Це абсолютно правильно. Засідання нашого комітету вважається відкритим. Ми його розпочали як відкритим, поки колеги приєднувалися. Порядок денний вам розданий. У нас одне питання на порядку денному - це проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України, реєстраційний номер 7203 від 17 жовтня 2018 року.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я вношу пропозицію спочатку проголосувати його за основу...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. За порядок денний, так.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. А потім, у разі, якщо будуть якісь застереження, зауваження чи пропозиції, їх теж ставити окремо на голосування. Якщо ні, так потім з урахуванням пропозицій, чи не з урахуванням, в цілому проект порядку денного треба проголосувати.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую. Я би попросила на сьогоднішній день порядок денний не розширювати, тому що у нас є певні часові обмеження нашої роботи всієї Верховної Ради, тому, якщо ви не заперечуєте, давайте приймемо за основу одне питання в порядку денному і проголосуємо даний порядок денний.

Хто за це, прошу голосувати. Хто - за? Хто проти? Утримався? 1.

Так, ми собі, мабуть, фіксуємо? Це у вас є, так?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я хотів би запитати, що секретаріат робить тим часом, коли ми фіксуємо... *(Шум у залі)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ведеться стенограма.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 20 – за, 1 – утримався.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Крім того, що у нас секретаріат це все фіксує, тобто, я думаю, що тоді Олег Анатолійович просто контролює процедуру в даному випадку, під стенограму оголошується, що 20 членів у комітеті проголосували за порядок денний, 1 член комітету утримався. За основу. За основу. Проти - нуль. Дякую.

Так, переходимо далі. Так?

ВЛАСЕНКО С.В. В цілому. Питаєте, чи є зміни й доповнення. Якщо немає, то в цілому.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую. Переходимо до наступного питання голосування - чи приймаємо цей порядок денний за основу в цілому. Хто за, прошу голосувати. Хто проти? 1. Утримався? 1.

Прошу зафіксувати в секретаріаті. Будь ласка, скажіть нам ще раз цифру. "За" в нас 19. Утримався - 1. Проти - 1. Так?

Переходимо до обговорення? Переходимо до обговорення. Чи є необхідність мені зачитати проект висновку? Що стосовно доповідання по цьому проекту?

Будь ласка, пан Власенко. Потім пан Князевич.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо дозволите, пані Голово, я би запропонував наступний порядок розгляду цього питання. Я би запропонував надати слово Руслану Петровичу Князевичу, який очолював цей комітет в попередньому скликанні, який розглядав всі ці матеріали, щоб він більш детально доповів, які рішення приймалися комітетом попереднього скликання, щоб ми не просто документи подивилися, а зрозуміли рішення, які приймалися, а після цього перейти вже до обговорення самого питання, бо, можливо, там є нюанси. Я не був членом цього комітету в попередньому скликанні, але, можливо, там є нюанси.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Враховуючи те, що у нас є частина друга статті 149-ї Закону України "Про Регламент Верховної Ради" і цей законопроект не перейшов якраз з Комітету правосуддя і правової політики, на жаль, чомусь, я думаю, що, в принципі, і Руслан Петрович добре обізнаний з цих питань, й інші депутати добре обізнані з цих питань. Що стосується депутатів Верховної Ради дев'ятого скликання, то у них достатньо часу ознайомитись. Тому я вашу пропозицію поставлю на голосування.

Хто за пропозицію народного депутат Власенка, прошу голосувати. Хто за? Дев'ять – за. Хто проти? Дев'ять – проти. Прошу ще раз, хто проти? Будь ласка, секретар, перерахуйте, тому що я не побачила Мережка тільки що.

МАКАРОВ О.А. Я вас прошу, давайте хтось із секретаріату комітету буде ходити і рахувати. Допомагайте мені, будемо оголошувати. Якщо я буду бігати по залу, це робота не для секретаря – народного депутата.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У нас є цифра 9, які була – за. Ми її зафіксували. Хто проти?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте ще раз проголосуємо "за" і "проти", тому що всі заплуталися. Ще раз заново давайте.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У нас є пропозиція народного депутата Власенка, щоб ми надали зараз слово для народного депутата Князевича, для того щоб він нас ввів, я так розумію, в ті матеріали і ту роботу комітету, які були в каденції... Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Оскільки цей законопроект поданий Президентом Порошенком, ми не розглядаємо законопроект Президента Зеленського, наскільки я розумію, ми розглядаємо зараз законопроект, поданий колишнім Президентом Порошенком. Цей законопроект проходив розгляд в цьому комітеті в восьмому скликанні. Тому я вважаю, що треба, щоб голова комітету восьмого скликання доповів про ті рішення, які приймалися комітетом в попередньому скликанні під час розгляду того законопроекту, який ми сьогодні розглядаємо. Це перше.

Друге. Ви сказали, що хтось знає, хтось не знає. Я, припустимо, не був членом цього комітету, я був членом іншого комітету в попередньому скликанні. Я не знаю, які вони рішення приймали на засіданні комітету. Тим більше, цього не знають колеги, які сьогодні новообрані і присутні на засіданні. Ми не розриваємо розгляд цього законопроекту, ми не говоримо, що у нас з'явився новий законопроект. Ми продовжуємо розгляд законопроекту Порошенка. Тому не знати, що приймав попередній комітет, напевно, нелогічно і неправильно. Тому я прошу надати час на короткий виступ.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми прекрасно розуміємо, у нас просто немає часу. Ми прекрасно розуміємо, що Верховна Рада восьмого скликання втратила повноваження і комітети Верховної Ради восьмого скликання втратили повноваження.

Сергій, будь ласка, що ви хотіли сказати?

_____. Друзі, дивіться, у нас є затверджений порядок денний, ми всі його затвердили. Згідно порядку денного є доповідач Венедіктова. Я вважаю, вона доповіла – ми маємо проголосувати "за", "проти". Якщо є думки, мають сказати думки. Зараз якщо ми будемо змінювати доповідача, по суті, цього документу, то я вважаю, це...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми зараз будемо обговорювали.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я з процедури. Я дуже дякую, але справа в тім, що ви хочете запропонувати безпрецедентне рішення взагалі в історії українського парламентаризму, коли комітет наступного парламенту, який не є правонаступником комітету, який розглядав, бо той ліквідований (з іншою

назвою і з іншими повноваженнями), пропонує втратити чинність рішення попереднього комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте зробимо так.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Такого ще не було. Але якщо така практика буде, ну це буде дуже цікаво. Тому давайте поговоримо про це.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У нас є частина п'ята статті 149 Закону України "Про Регламент Верховної Ради", який це дозволяє. Давайте зараз поставимо на голосування все ж таки пропозицію народного депутата Власенка щодо можливості надати слово попередньому голові комітету Верховної Ради восьмого скликання щодо інформування Комітету з правової політики...

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Почекайте! Почекайте! Дозвольте.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте поставимо на голосування.

МАКАРОВ О.А. Сергію, якщо дозволите. У нас є написано - доповідач Венедіктова. Скільки часу треба доповідачу на доповідь було б?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. 3 хвилини.

МАКАРОВ О.А. 3 хвилини.

Я пропоную наступним після доповіді слово надати народному депутату, члену комітету Князевичу, який нас проінформує. І тоді все буде відповідно до Регламенту.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Регламент який?

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Сто відсотків, ми ж проголосували за порядок денний.

МАКАРОВ О.А.. Ну доповідь же ж має бути.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Справді.

МАКАРОВ О.А. Після доповіді ми можемо це обговорювати?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У нас є дві пропозиції на сьогодні.

МАКАРОВ О.А. Першим при обговоренні я прошу надати слово депутату...

ВЛАСЕНКО С.В. Я знімаю свою пропозицію. Дякую. Я підтримую пропозицію Макарова.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ставимо на голосування пропозицію Макарова. Хто за, прошу проголосувати.

Так, хто у нас рахує? Будь ласка, лічильна комісія.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Одностайно.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Одностайно? Хто у нас проти? Проти - нуль. Утримався - 1. Отже, у нас за пропозицію 20 людей, проти пропозиції - нуль. Утримався - 1.

Так, переходимо тоді до обговорення.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. До доповіді.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. До доповіді. Так, я перепрошую. До доповіді. Оскільки, в принципі, я розуміла, що у нас буде рано чи пізно такий момент, він настане, ми прекрасно з вами розуміємо, що якщо ми обіцяли виборцям, я вам можу сказати чесно "ми", тому що майже всі політичні сили говорили про зняття депутатської недоторканності в той чи інший час свого політичного життя, тому якщо зараз Рада дев'ятого скликання не зможе виконати ці обіцянки виборцям, то звичайно, це, мабуть, початок кінця політичного життя цієї Верховної Ради. І звичайно, це великий сором і ганьба перед нашими виборцями, якщо ми технічно не зможемо помітити, як не помітив попередній комітет, взагалі цього законопроекту.

Тому що стосується безпосередньо по суті. Згідно з пояснювальною запискою, метою законопроекту є вдосконалення положень Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України. Для досягнення поставленої мети законопроектом пропонується внести зміни до статті 80 Конституції України, виклавши її в такій редакції: "Стаття 80. Народні депутати України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання в парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп". Передбачається, що закон набере чинності з 1 січня 2020 року.

Законопроект 19 жовтня 2017 року включено до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направлено до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Основного Закону України.

Згідно з висновком Конституційного Суду України від 19 червня 2018 року, номер 2-в/2018, законопроект про внесення змін до статті 80

Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Верховна Рада України 20 вересня 1980 року прийняла постанову про подальшу роботу над законопроектом про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів, відповідно до якої встановила строки та визначила окремі питання щодо доопрацювання законопроекту. Постанова № 2557-VIII.

Відповідно до частини другої статті 142 Регламенту Верховної Ради України суб'єктами права подання до Верховної Ради України пропозицій, поправок до законопроектів про внесення змін до Конституції України є Президент України, а також народні депутати у кількості, яка передбачена статтею 154, частиною першою статті 156 Конституції України для подання до Верховної Ради відповідних законопроектів.

Як вбачається з матеріалів справи законопроекту у строки, встановлені Верховною Радою України пропозицій та поправок від суб'єктів, зазначених у Регламенті Верховної Ради України, не надійшло.

Отже, строки, визначені цією постановою, а саме: подання пропозицій та поправок до законопроекту до 19 жовтня 2018 року включно, як це зазначено в постанові, опрацювання комітетами Верховної Ради України пропозицій та поправок до законопроекту та надання висновків Комітету з питань правової політики та правосуддя в період з 7 листопада 2018 року включно, опрацювання головним комітетом пропозицій та поправок до законопроекту та організації надання народним депутатам України документів, передбачених частиною третьою статті 150 Регламенту Верховної Ради України у період до 21 листопада 2018 року включно, вичерпані.

Згідно з положенням частини п'ятої статті 149 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України може розглянути питання і прийняти рішення про попереднє схвалення законопроекту за умови, що такий

законопроект за висновком Конституційного Суду України відповідає вимогам статей 157, 158 Конституції України і щодо положень якого Конституційний Суд України не висловив застережень.

Комітет звертає увагу на те, що відповідно до статті 159 Конституції України, норми якої згідно зі статтею 8 Основного закону України є нормами прямої дії, законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Порядок ухвалення висновку Конституційного Суду України та вичерпні вимоги до нього встановлені Законом України "Про Конституційний Суд України" від 13 липня 2017 року. Так, відповідно до статті 19 цього закону висновок Конституційного Суду України в справі щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України містить:

Перше. Вступну частину із зазначенням найменування висновку, дати і місця подання номера; того, що висновок надає Велика палата Конституційного Суду України; складу Конституційного Суду України, яким розглядали справу; переліку учасників конституційного провадження.

Друге. Описовою частиною зазначених вимог вихідних у конституційному зверненні.

Третє. Мотивувальною частиною з зазначенням положень Конституції України, відповідно до яких Конституційний Суд України обґрунтовує висновок.

Четверте. Результативною частиною із зазначенням положень законопроекту, які відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України, і положень, які не відповідають таким вимогам; того, що висновок суду є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскарженим; джерела, в якому висновок суду має бути опубліковано.

В резолютивній частині висновку Конституційного Суду України від 19 червня 2018 року № 2017 (???) зазначено, що положення законопроекту за номером 7203 відповідають статтям 157 і 158 Конституції України. Проте в підпункті 3.1 пункту 3 мотивувальної частини вказаного висновку Конституційний Суд України рекомендував звернути увагу на те, що, ухвалюючи рішення щодо скасування депутатської недоторканності, необхідно врахувати стан політичної та правової системи України, її здатність в разі повної відсутності інституту депутатської недоторканності забезпечити безперешкодне та ефективне здійснення народними депутатами України своїх повноважень, функціонування парламенту як такого, а також реалізацію конституційного принципу поділу державної влади.

Однак комітет вважає, що висловлені застереження у висновку Конституційного Суду суперечать низці положень Конституції України, частині другій статті 19-ї Основного закону України, згідно з якою орган державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставах, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, статті 159-й Основного закону України, яка містить вичерпний перелік статей, на відповідність яких перевіряється законопроект про внесення змін до Конституції України. Крім того, можливість надання таких застережень не передбачена Законом України про Конституційний Суд України.

Відповідно до частини другої статті 149-ї Регламенту Верховної Ради України питання про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України, стаття 155 Конституції України, не може розглядатися Верховною Радою України на останній сесії строку її повноважень. Питання про попереднє схвалення та подальший розгляд такого законопроекту включається до порядку денного першої сесії новообраної Верховної Ради України без голосування.

У зв'язку з тим, що законопроект № 7203 не розглядався на останній сесії Верховної Ради України восьмого скликання щодо його попереднього схвалення питання, про попереднє схвалення та подальший розгляд законопроекту за номером 7203 має включатися до порядку денного першої сесії новобраної Верховної Ради України без голосування.

Тому прошу Комітет з питань правової політики рекомендувати Верховній Раді України визнати такою, що фактично втратила чинність, Постанови Верховної Ради України про подальшу роботу над законопроектом про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів від 20 вересня 2018 року у зв'язку із впливом встановлених нею строків. Рекомендувати Верховній Раді України попередньо схвалити поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до статті 80-ї Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України (законопроект 7203) від 17 жовтня 2017 року.

Ви бачите, в ваших руках зараз знаходиться проект цього висновку. Звичайно, для того щоб ми змогли швидко обговорити це питання, ми переходимо, мабуть, до вашої доповіді, а потім до запитань, да? Чи зразу до запитань? Ні, доповідь тоді. Тоді запитань нема. Переходимо до короткої доповіді народного депутата Князевича.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Може, почати з запитань тоді?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ну чекайте, ми голосували за пропозицію народного депутата... Скільки вам треба часу? Давайте, в 3 хвилин ми вкладаємось, так?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановна пані голово, шановні колеги! Чесно кажучи, я хочу вам сказати вже зі свого досвіду, якщо можна. Я не знаю, чи ви

послухаєте мою рекомендацію, але я пишаюсь тим, що я працював в Комітеті правової політики, де насамперед право було основним в діяльності комітету. І про політику просто ми намагалися тут не згадувати. Для політики є сесійна зала, є політичні фракції, політичні висловлювання, політичні трибуни. Комітет правової політики в парламенті для того і потрібен, що це крім того, що представницький орган, все ж таки ще й законодавчий орган. І якщо вже в Комітеті з правової політики будуть говорити про правову доцільність і необхідність виконання якихось речей політичного характеру, то тоді треба ставити на частині законодавчої роботи великий жирний хрест. Це моє глибоке переконання. А далі по суті.

Шановні колеги, справа в тім, що конституційна процедура – це особлива процедура. І, на превеликий жаль, далеко не всі депутати Верховної Ради до кінця це розуміють, відверто кажу, навіть ті, які вже депутати багатьох скликань, думаю, новообрані депутати повинні обов'язково це зрозуміти, ті, які є членами нашого комітету, тому що я так розумію, що це скликання буде рясніти змінами до Конституції, і ті зміни, які будуть в цьому комітеті фактично прописуватися, вони будуть автоматично затверджуватися в сесійній залі.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, перепрошую, до суті питання можемо перейти? Безпосередньо до 7203?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Можемо.

Законопроект 7203 відповідно до рішення Верховної Ради був включений до порядку денного сесії, надісланий для відповідного висновку Конституційного Суду, як це передбачено 159-ю статтею Конституції України.

Конституційний Суд після того, як він відповідно провів певну експертизу законопроекту, рішенням своїм у вигляді висновку (це спеціальна

форма акту Конституційного Суду) справді надав висновок щодо даного законопроекту та іншого законопроекту, який був альтернативним. Я зараз про нього говорити не буду.

У цьому висновку Конституційний Суд справді в резолютивній частині вказав на те, що законопроект відповідає формально 157-й, 158-й статтям Конституції України. Однак, він скористався частиною п'ятою статті 149 Закону України "Про Регламент Верховної Ради" (а я нагадаю вам, що це закон). Більш того, він вказав про те, що конституційна процедура включає в себе Розділ XIII Конституції та обов'язково главу 26 Закону "Про Регламент Верховної Ради України", це прямо сказав Конституційний Суд у своєму рішенні, що відповідно прирівнюється по своїй силі до норм Конституції, про те, що обов'язково під час надання висновків він мусить використовувати також відповідні положення глави 26 і 149-у статтю Регламенту Верховної Ради.

Про що говорить частина п'ята? Ви правильно сказали про те, що новообране скликання справді може включити питання, якщо воно не розглядалося на попередній сесії. Вибачте, шановні колеги, але частина п'ята прямо забороняє розглядати питання щодо попереднього схвалення, якщо в тексті висновку є будь-які застереження Конституційного Суду.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Зараз, не перебивайте, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Будь ласка, я ж вас не коментував, не треба перебивати. Я розумію, що вас 70 відсотків тут. Може, моя присутність недоцільна, але дайте мені можливість договорити.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ні, дуже доцільна.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Так от, шановні друзі, справа от у чому. Ми відповідно, отримавши висновок Конституційного Суду із застереженнями, отримавши відповідний лист, він є в матеріалах справи від Апарату Верховної Ради України, де пан Теплюк з його управлінням мав іншу позицію, і де він чітко рекомендував комітету обов'язково врахувати наявні застереження, бо це прямо вказано в рішенні Конституційного Суду, і рекомендував комітету відповідно до Закону про Регламент підготувати проект постанови про порядок подальшої роботи над цим законопроектом, зважаючи на застереження.

Що таке проект постанови? Це проект постанови про те, що парламент може, прийнявши цю постанову, запропонувати суб'єктам права законодавчої ініціативи, Президенту і не менше ніж третині народних депутатів внести свої пропозиції щодо уникнення цих застережень і відповідно потім направити новий текст уже без застережень до Конституційного Суду, щоб отримати чистий без застережень висновок, який можна попередньо схвалювати.

Таким чином, дослухавшись до пропозицій юридичного управління Теплюка, як це вимагає Регламент, ми, скориставшись нормою Закону про Регламент внесли відповідний проект постанови. І справді, це ви правильно сказали, 20 вересня 2018 року парламент майже конституційною більшістю погодився з такою позицією нашого комітету і прийняв цю постанову, встановивши відповідні строки. Ці строки минули. І, на жаль, жоден суб'єкт не скористався своїм правом. До чого тут комітет? Я не розумію. Але в тому випадку, якщо минають строки і жоден з суб'єктів не скористається своїм правом, комітет не уповноважений подовжити такі строки, і ніхто не уповноважений. Таким чином цей законопроект вважається таким, над яким парламент не продовжив роботу, і робота по ньому зупиняється. І він не міг бути перехідним. Відповідно ми висновок Конституційного Суду розглянули. Ми його розглянули в формі постанови про продовження роботи. От в чому

суть застережень, а не про те, що ви кажете. А те, що ви пропонуєте - поставити під сумнів право Конституційного Суду взагалі давати такі застереження, і ви вважаєте, що такі застереження суперечать самій Конституції України, ну це вже взагалі нікуди, вибачте, ні в які ворота не лізе.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, дуже дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Вибачте.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Тому я прошу вас, шановні колеги, зважити на ці обставини. Це конституційна процедура, яку ми намагаємося зараз порушити на самому початку. Ніхто не проти розгляду цього законопроекту. Вносьте новий законопроект, включайте його в порядок денний, надсилайте з урахуванням застережень до Конституційного Суду, отримайте висновок, попередньо схвалюйте і розглядайте в цілому. Не можна в такий спосіб грубо, відверто порушувати процедуру внесення змін до Конституції.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую за вашу позицію. Ми вас почули.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Бо це відомо, чим може закінчитися.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми почули. Дякую. Зараз, одну хвилиночку. Я просто закінчу ще. Якщо я правильно інформована, то якраз вчора на Підготовчій депутатській групі Михайло Олексійович Теплюк зазначав про частину другу статті 149 і частину п'яту статті 149 Закону України "Про Регламент".

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ну от в мене трошки інша інформація, тому я абсолютно впевнена, що ми з вами, колеги, ідемо в абсолютно законний, конституційний спосіб. Давайте тепер повернемося безпосередньо. Давайте зробимо так. Зараз, я вже бачу, будуть питання більше до обговорення. Давайте ставимо питання питань: чи є питання по порядку денному і по суті? Доповідач, так, питання доповідача. Тому що я думаю, що зараз у нас будуть уже якісь такі питання, переходячи в обговорення. Суто по питаннях.

Будь ласка, питання від народного депутата Власенка, питання від народного депутата Стефанчука.

Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви сказали, що цей закон визнано невідкладним Президентом. А який Президент його визнав невідкладним? Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Петро Олексійович Порошенко.

Питання від народного депутата Стефанчука.

СТЕФАНЧУК М.О. Шановні колеги! Я думаю, що ми не повинні тут займатись софістикою, оскільки всі маємо юридичну освіту. І коли ми читаємо висновок Конституційного Суду, то тут зазначено...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я перепрошую, питання?

СТЕФАНЧУК М.О. Так-так. Є "встановив" і є "дійшов висновку". Так от, те, що "встановив", то він встановив, що "необхідно враховувати", там "не є особистим привілеєм" і так далі... Тобто він це встановив. А далі,

проаналізувавши ці всі ризики, він дійшов висновку визнати таким, що відповідає вимогам статей 157, 158. Якщо у нас є чіткий конкретний висновок, чому ми зараз не можемо ініціювати прийняття цього закону? Є висновок.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Миколо Олексійовичу! Я дякую за запитання. Можемо, тому ініціюємо. Давайте зробимо іншим шляхом. Якщо більше питань немає, давайте перейдемо до обговорення.

Будь ласка, народний депутат Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Мене, чесно кажучи, вражає одна фраза, це сторінка 3. "Однак комітет вважає, що висловлення застережень у висновку Конституційного Суду України суперечить низці положень Конституції України".

(Шум у залі)

СОБОЛЄВ С.В. Де такі повноваження комітету, скажіть, будь ласка? Пошліться не на загальну норму про те, що зобов'язані діяти згідно...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми можемо це обговорити в обговоренні.

СОБОЛЄВ С.В. Назвіть.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми ж в обговоренні можемо повернутися.

СОБОЛЄВ С.В. Ні, в мене питання. Назвіть статтю Конституції, Закону "Про Конституційний Суд", Регламенту України, будь-якого закону, де є такі повноваження у комітету - звертати увагу на те, що рішення Конституційного Суду є неконституційним. Називайте статтю. Конкретну.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ну звичайно, що конкретну статтю ми назвати не можемо. Я думаю, можна погодитися з вашим питанням і визнати таку редакцію проекту як попередню насправді. Тому що дійсно, можливо, це занадто категорично. Але це вже обговорення з нами.

Є ще питання?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Є.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. ...суд у своєму висновку рекомендував. Конституційний Суд застеріг. З яких мотивів змінено слово? "Рекомендував" – записано в той час, як суд застерігав. А 149-а каже: якщо є застереження суду, то це стовідсотково повинен перевіряти це питання. Слово "застерігав". Я хотів би, щоб ви нам дали повну відповідь, тому що, я скажу, це іде, по суті, етимологічне фальшування змісту. Змісту висновку Конституційного Суду, який чітко вказав, що застерігає. І тому 149-а зобов'язує комітет вирішувати це питання – те, що сказав шановний наш колега, що постанова, прийнята постанова, зайшла ця постанова в комітет. За сім днів ніхто до неї не прийшов, а закон вказує – сім без права поновлення. І після цього, давайте так, відверто, цей законопроект становиться нікчемним так само, якщо він пролежав рік. Так каже Закон про Регламент, так каже Закон, його величність, під яким працює комітет.

Я хотів би почути відповідь. Я вважаю, що тут іде питання, не знаю ким, але йде фальсифікація змісту...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Василь Іванович, дякую за запитання.

НІМЧЕНКО В.І. ...слова "рекомендації". Будь ласка, дайте відповідь.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У вас в матеріалах є висновок Конституційного Суду. Будь ласка, покажіть, як дійсно написав Конституційний Суд. Продемонструйте зараз комітету.

НІМЧЕНКО В.І. Як написав, да.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. От, будь ласка, покажіть зараз. І це формулювання, я хочу сказати, що це формулювання у нас з'явилося після консультацій з Головним юридичним управлінням.

НІМЧЕНКО В.І. Справа ж не в консультації, справа в процедурах і в законах. Зараз знайду, зараз знайду.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. *(Без мікрофону)* Управління рекомендує вам ставити під сумнів висновок Конституційного Суду.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Будь ласка, хоче ще надати відповідь Совгиря Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, давайте розберемося з тим, що таке "застереження Конституційного Суду України"? У нас є Конституція України, у нас є Закон про Конституційний Суд, у нас є Закон про Регламент Верховної Ради. Правильно? Конституція України у нас містить повноваження КСУ давати застереження? Дайте відповідь – да, ні. Ні, не містить. Не містить, правильно, застереження? *(Шум у залі)* Чекайте! Можна я закінчу?

В Законі про Конституційний Суд України немає повноваження Конституційного Суду давати жодні застереження.

НІМЧЕНКО В.І. Я надам ваші розпорядження...

СОВГИРЯ О.В. Можна я скажу? Мені надали слово.

НІМЧЕНКО В.І. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. В Регламенті Верховної Ради України (Регламент був прийнятий в 2010 році)... Якщо ми підемо... Можна я скажу, да? Якщо ми підемо по шляху вирішення колізій між Законом про Конституційний Суд і Законом про Регламент, то Закон про Конституційний Суд є: а) спеціальним, б) прийнятим пізніше. Значить, застереження, в принципі, як повноваження Конституційного Суду, розглядатися не може.

Тепер відкриваємо висновок, роздані вам матеріали, 5-6 сторінки. Читаємо, що сказав Конституційний Суд: вважає за доцільне звернути увагу на те, що ухвалюючи рішення щодо скасування депутатської недоторканності, необхідно враховувати... Пункт 1-й: "Конституційний Суд неодноразово наголошував..." Пункт 2-й: "Крім того..." (*Шум у залі*) Я вам формулюю, у вас відкрито, читайте. "Крім того, за наслідки повного скасування депутатської недоторканності..."

КНЯЗЕВИЧ Р.П. (*Без мікрофону*)

СОВГИРЯ О.В. Чекайте! Я говорю.

Ви говорили. Вас переривали, Руслане Петровичу? Я як доктор наук знаю, що я говорю, і вас прошу послухати.

Значить, на наслідки повного скасування недоторканності звертала увагу Венеційська комісія. Тепер скажіть мені, будь ласка, що з цього і на якій підставі ви вважаєте застереженням? Раз. Друге. Яку юридичну силу мають взагалі висновки Венеційської комісії для правової системи України? Soft law? М'яке право?

(Шум у залі)

ВЛАСЕНКО С.В. А можна я вас процитую на засіданні Венеційської комісії 12 жовтня?

СОВГИРЯ О.В. Можете процитувати.

(Шум у залі)

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ви закінчили, Ольго Володимирівно?

СОВГИРЯ О.В. Ні. Я ще не закінчила. Значить, таким чином говорити про те, що Конституційний Суд України має право висловлювати застереження і говорити про те, що вони є в тексті цього висновку, ми не можемо. Покажіть, де це застереження, і дайте стовідсоткову гарантію цих застережень. *(Шум у залі)* Будь ласка, покажіть, ми готові вислухати аргументи.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я думаю, що давайте перейдемо з питань до обговорень все ж таки, перейдемо до обговорень, тому що в нас по факту це зараз уже обговорення. Тому що навіть питання Василя Івановича - це було риторичне питання без тексту. Тобто відповідь, мені здається, на питання, чому ми залишаємо, що Конституційний Суд рекомендував звернути увагу, вичерпана. Чи є ще конкретні питання без переходу в дискусію? Тому що дискусія зараз... Немає питань.

Переходимо тоді до обговорення. Будь ласка, народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Колеги, ви знаєте, ще раз, так, я би хотів підтримати, я дуже часто в попередньому скликанні сперечався з Русланом Петровичем, але я би хотів підтримати його позицію. Я розумію: політична доцільність, важливість. Я все розумію. Але нехай це вирішують там. Давайте тут залишимо чисту юриспруденцію. Ми можемо багато про що сперечатися, по-різному тлумачити, бо є різні підходи до тлумачення, робити все що завгодно, але давайте як мінімум не виходити за межі власної компетенції і власних повноважень, передбачених принаймні постановою Верховної Ради про розподіл повноважень.

По-перше, абсолютно точно ніхто не надав право ані комітету Верховної Ради, ані Верховній Раді в цілому бути суддею Конституційного Суду. Може, це й на жаль деколи, але ну так є. І ми точно не можемо давати оцінку рішенням Конституційного Суду про те, що воно суперечить чи не суперечить Конституції. Ми таких повноважень точно не маємо. Це перше.

Тепер друге. Скажіть мені, будь ласка, а як ми можемо визнати постанову такою, що втратила чинність, постанову, яка фактично виконана? А вона виконана вже. Вже строки пройшли, які передбачені цією постановою. Все, вона вичерпала свою дію сама по собі! Бо там стояли конкретні строки, які вже сплинули і пройшли. А ви тут першим пунктом рекомендуєте визнати такою, що втратила чинність...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Абсолютно правильно, так. Настоюю на цьому формулюванні: такою, що втратила чинність.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз, як можна визнавати постанову такою, що втратила чинність, якщо вона виконана вже?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Вона втратила...

ВЛАСЕНКО С.В. Ви можете її скасувати як незаконну, ви можете її скасувати як некоректну...

(Шум у залі)

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Вона втратила чинність. Давайте не перебивати.

ВЛАСЕНКО С.В. Ще раз, пункт перший: рекомендувати Верховній Раді України визнати такою, що фактично втратила чинність, постанову Верховної Ради, постанову, яка вже виконана, яка вже реалізована, якої вже юридично не існує, бо вона виконана. Тобто, ну, давайте від невігластва робити якісь кроки назад.

Я ще раз кажу, в мене багато претензій, в тому числі до роботи цього комітету. Я не був в цьому комітеті в попередній каденції, в мене багато претензій. Але мені здається, що тут є здоровий глузд і раціональне зерно в тому, що говорить Руслан Петрович. І як каже шановна пані голова комітету, звичайно ж, треба виконувати всі обіцянки, які ми давали. Але ми ці обіцянки повинні виконувати в чесний, законний і справедливий спосіб, а не так, як нам хочеться. Якби нам дуже хотілося, так давайте за один день приймемо зміни до Конституції, проголосуємо їх 300 голосами і скажемо, що ми так бачимо життя, бо ми так його бачимо, бо в нас є 300 голосів в залі, давайте один раз, не чекати дві сесії. Навіщо це робити? Бо ми ж обіцяли виборцям, давайте сьогодні це зробимо.

Тому я би просив повернути з політичної площини до правової площини.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую дуже, Сергію Володимировичу.

Нам тут дуже пощастило, ми тут всі юристи насправді. І кожен розуміє значення кожного слова. Кожен розуміє значення наслідків – втратила чинність, кожен розуміє, що означає, якщо скасування. Це потім, і по строкам, по всьому йде. Тобто ми всі розуміємо. І всі розуміємо, що означає, буде термін – виконано. Тому я все ж таки наполягаю на залишенні в проекті висновку: втратила чинність у зв'язку із впливом встановлених нею строків.

Будь ласка, народний депутат Кучер, потім народний депутат Стефанчук.

КУЧЕР О.В. Дякую, Ірино.

Колеги, дивіться, дійсно, ми по-різному можемо трактувати певні норми. Разом з цим, я зараз хотів би відставити в сторону на хвилинку, можливо, до виступу іншого колеги, і в мене питання по суті: а по суті щодо редакції цієї норми у вас конкретно які є питання, саме по суті редакції норми, яка пропонується? Якщо ми зараз зміщуємо знову акценти, це дуже зручно - зміщувати акценти, а по суті норми хто що скаже? Хтось заперечить, можливо, чи додасть щось? Є якісь пропозиції?

Ірино, в мене все.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Я коротко. Дуже приємно, що в нас зібралося середовище юристів, і тут підміна понять не працює, це здорово. Тому що коли говорять, що втрачається чистота юриспруденції, вона абсолютно не втрачається, ми чітко ідемо конкретними категоріями. Не потрібно нам видумувати нові категорії, типу застереження, які не передбачені законом

України. У нас є поняття висновок, де зазначено: висновок – значить є висновок.

Ми вже розібралися, що входить в колізію. У нас Закон про Конституційний Суд.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Спеціальний закон, як частина...

СТЕФАНЧУК М.О. Звичайно. Саме тому Закон про Конституційний Суд і має пріоритет при колізії. Є дуже просте поняття в теорії держави і права і ми ними користуємося.

Що стосується втрати чинності, то саме на втраті чинності, я підтримую депутата Венедіктову, на втраті чинності ми наполягаємо, тому що основні строки виконання вже сплинули і її виконати неможливо. Все!

Якщо ми підніmemo ось цю порівняльну диво-табличку, то зазначено, що закон набирає чинності з 1 лютого, ну як ми можемо 1 лютого 2019 року його ввести в чинність? Далі нам поставлять у вину, що ми використовуємо зворотну дію закону в часі. А це вже буде пряме порушення.

Тому давайте ми всі разом зараз не будемо придумувати тих категорій, яких не існує. Кожна з наших політичних сил заявила, що ми готові скасувати недоторканність. Цей законопроект був внесений не Президентом Зеленським, він був внесений Президентом Порошенком. Руслан Петрович як голова комітету попереднього до нього застережень не мав.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Мав!

СТЕФАНЧУК М.О. І подавав його на Конституційний Суд...

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я якраз цим пишаюсь, що я, будучи представником Президента в парламенті, виступив проти законопроекту Президента Порошенка через те, що є висновок Конституційного Суду з застереженням.

СТЕФАНЧУК М.О. Ну як?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Так.

СТЕФАНЧУК М.О.Ну, нехай буде так.

І ми говоримо зараз про те, що Конституційний Суд дає добро Верховній Раді приймати цей закон. Я думаю, що на сьогодні ми повинні відкинути оці маніпуляції, які відбуваються. І мені, наприклад, було сьогодні дуже неприємно бачити, що ці маніпуляції відбуваються в залі, оскільки я вважав, що політика твориться якимось по-іншому, а відбувається зловживання правом, затягування процесів. Давайте припинимо зловживати правом, давайте припинимо затягувати процеси.

У нас є ефективний механізм, який ми зараз можемо впровадити і ефективно прийняти те рішення, яке задекларували всі. Хочуть вони цього чи не хочуть, але задекларували. Петро Порошенко задекларував, "Опозиційний блок" задекларував, "Голос" задекларував – всі задекларували. І сьогодні ми звертаємося до всіх політичних сил, щоб дати можливість прийняти цей закон у Верховній Раді. Перепон для цього я не бачу. Прикриватися псевдопроцедурами, я думаю, що це буде неправильно.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую дуже, Микола Олексійович.

Будь ласка, Сергій Владиславович, потім Василь Іванович.

ВЛАСЕНКО С.В. Я би хотів звернутися до всіх колег ну, як мінімум, не звинувачувати один одного в маніпуляціях, бо про маніпуляції теж можу багато розказати. Я з повагою і шаною до вас ставлюся, шановний колего. Але якщо ми так працюємо фахово тут, давайте ми такі речі приберемо десь.

Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О. Я не звинувачую...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Панство, дуже дякую! Воно приймається, ця репліка приймається для всіх і всі беремо це до уваги. Дуже дякую.

Будь ласка, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую.

Так сталося, що у виступах попередніх колег лунали запитання, я спробую мою позицію висловити. Сприймете ви її чи ні... А далі мої конкретні зауваження до того проекту, який поданий.

Перше. Готові і відповідає процедурі – це різні речі. Готовність може бути будь-яка. Але ця готовність повинна бути реалізована в конституційний, законний спосіб.

І от, переходячи до другого, по суті, що вас не влаштовує? Все влаштовує. Тільки я дуже чудово пам'ятаю два рішення Конституційного Суду: одне, яке без парламенту змінило Конституцію, повернувши чудову Конституцію 1996 року. Це чудова була Конституція, така модель працює в десятках країн. Тільки вибачте, цей же Конституційний Суд визнав, що процедура, коли без рішення парламенту змінили Конституцію, була незаконною.

Тому тут питання є абсолютно чітке: ми повинні пройти настільки чітко процедуру, щоб потім Конституційний Суд, який колись ухвалював рішення про те, що другий термін є першим терміном, і цим пишався,

Конституційний Суд, який одночасно скасовував рішення, вводячи одну Конституцію, а потім сам же скасовував, повертаючи Конституцію, ніколи не міг причепитися, щоб потім ні у кого не було застережень: так що ж ви не скасували депутатську недоторканність через те, що ви порушили закон і процедуру?

Тепер по суті. Моя пропозиція: однозначно з цього тексту викреслити оціночне поняття повноважень, яких комітет не має, стосовно того, що висновок Конституційного Суду суперечить тому-то, тому-то. Ну не може такого висновку робити наш комітет. Бо з цього починати роботу, це не є коректно принаймні.

І останнє. Питання, яке ставили колезі Німченку. Ну почитайте, 5 сторінка, висновки Конституційного Суду, ну ніде ви не знайдете слово "застереження". Там є чітке слово: водночас Конституційний Суд України вважає.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Владиславовичу, ми про це вже проговорили в частині питань.

СОБОЛЄВ С.В. Інших слів немає.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми згодні з цим.

СОБОЛЄВ С.В. І тому моя пропозиція дуже чітка: рухатися саме таким чином. І далі, виходячи з цього, ми прийдемо до висновку, який буде і конституційний, і відповідатиме системі права.

І останнє. Шановні колеги, коли ми стали членами Ради Європи, Парламентської асамблеї Ради Європи, ми ратифікували відповідні рішення, де ми взяли на себе зобов'язання, одне із таких зобов'язань – це відповідність висновків Венеційської комісії тим рішенням, які ухвалює парламент.

Хотілося б, щоб ми до цього питання ніколи більше не поверталися. Бо що найкраще ми можемо зробити – щоб ще призупинили членство України в Парламентській асамблеї Ради Європи на підставі того, що ми не визнаємо рішень Венеційської комісії.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую дуже, Сергію Владиславовичу.

Зараз Василь Іванович, потім Костін, потім Совгиря.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, по-перше, я хотів би нагадати, що йде мова про зміни до Конституції. Чому така процедура визначена, щоб ви розуміли. Це я вам просто кажу як суддя Конституційного Суду, я пропрацював там 9 років, і ми це розбирали. Я хочу вам довести до відома, що по цій 80 статті Конституції є два висновки Конституційного Суду, і в тих рішеннях, в одних, де вказують, що застереження, це далі. А звертає увагу, етимологія словосполучень - це є застереження. Візьміть і розберіть по буквах і ви зрозумієте, що йдеться не про рекомендацію, а про застереження. Якраз 149-а і каже, що якщо немає застереження. А якщо воно є, будь ласка, ви повинні все зробити, щоб вивести, відбілити, тобто змінити норму по смислового навантаженню, по цільовому навантаженню – оце я розумію, так.

Тепер я вам скажу, я просто в деталі не заглиблювався, я був членом Комітету з питань правової політики і правосуддя восьмого скликання, і воно проходило. Якщо ви бачите, що розглядала Верховна Рада і там було поставлене питання відносно того, що ви тут хочете так сказати: "Та що тут, тавтологія". Ви розумієте, цей шлях доцільності, будемо так його називати, цей фарватер доцільності, якщо буде працювати наш комітет в такому напрямку, він ні до чого не призведе. Вам просто не каже наш колега, скільки було мороки кругом цього.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте по суті, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я по суті й кажу.

Тому виходили на засідання Верховної Ради і що там звучало? І чому воно було направлено, подивіться, 20 вересня 2018 року? Правильно я кажу, 20 вересня 2018 року. І була прийнята постанова. А тепер подивіться статтю 147 Закону про Регламент. Що ж вона? Вона зобов'язує, зобов'язує чітко, встановлюючи термін 7 днів (повертаюсь до цього, 7 днів), якщо ніхто ніяких спроб не робив знівелювати ці зауваження, застереження – це все синоніми, але не рекомендації, а зауваження, то цей закон, цей законопроект чітко каже, я хочу вам його зачитати, що такий законопроект буде вважатись знятим з розгляду і застосовується частина перша статті 158-ї. І все. Це каже норма Конституції.

А тепер ми бачимо у вашій пропозиції, це вже постанова, це йде реанімація постановлення. Но вы можете, я скажу тут... Я пропрацював 31 рік суддею і викладав конституційне право цивільним в університеті.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я знала, що будуть спогади, тому ще раз прошу, по суті.

НІМЧЕНКО В.І. Я і кажу по суті. Я перший раз бачу... Знаєте, є вираз такий: "Я жизнь прожил такую, но никогда не видел, чтобы огонь вертели вокруг жаркого". І я тут вперше бачу, що крутяться, що використовують Конституцію, використовують рішення Конституційного Суду для того, щоб "преподнести" пропозицію, щоб скасувати постанову...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Не скасувати, ще раз наголошую. Про скасування не йде.

НІМЧЕНКО В.І. ...яка вже не діє. А ця норма уже, я вам скажу, вона вже перетворилась в мумію за строками давності. Ще ж і річна давність! То почитайте. А воно зайшло в жовтні 2017 року. Це ми просто знущаємося!

Ми перед ким хочемо упасти? Ми йому тільки, я говорю за Президента конкретно, ви тут про нього згадували, то ми йому тільки нашкодимо, тому що, звичайно, це буде предметом перевірки. Це буде "опублічено", що по суті в першому рішенні чи в перших діях Верховна Рада дев'ятого скликання включила цей законопроект в розгляд. Причому подивіться, він був включений в порядок денний...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Головою Верховної Ради надано нам доручення.
Ви закінчили, Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Ні. Друзі, нам працювати прийдеться тяжко, тим більше, ми ж юристи.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Конструктивно будемо працювати?

НІМЧЕНКО В.І. Що таке конструктив? Це баланс думок і єдино вірний висновок. Якщо це щодо норми, то це щодо норми. Але я все-таки закінчу. То я хотів би, щоб ми не ставили питання те, яке в природі не можна поставити.

Як ви можете назвати оцей 7203 законопроект, якщо він по 147-й через 7 днів, як постанова поступила в розпорядження комітету, де працював наш колега, і 7 днів ніхто не звернувся, то закон... Ви знаєте, скільки таких законів лежить без руху і за них уже забули?! Десятки тисяч! Щоб ви це розуміли. Якщо він прийшов, щоб перевірити його на конституційність, то не перевірили і воно лежить.

І я закінчую. Я вам скажу, що неконституційним буде і питання винесення його на розгляд законодавчого органу, виходячи з того, що такого законопроекту вже не існує в природі по статті 147. Якщо ви наведете аргументи, які б спростовували оці елементарні прямі речі, і тоді я піднімаю руки і кажу: так, тут немає питань. Але ж подивіться, що воно мало місце на сьогоднішній день. На сьогоднішній день, виходячи з доцільності, можна стільки наламати дров...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Василю Івановичу, ви вже по другому колу просто йдете. Давайте поважати колег у нашому зал просто. Не повторюйтесь, а по суті - і закінчуйте.

НІМЧЕНКО В.І. Я все-таки закінчу і скажу. Пані Голово, я вас поважаю, навіть не знаю в достеменності ні автобіографічних... Я знаю вашу посаду...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Мені дуже приємно. Дуже дякую. Давайте по суті.
(Шум у залі)

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би... *(Шум у залі)* Не перебивайте, друзі. У нас так багато контролюючих органів, що людям не те що дихати, жити не дають. Так не треба ж тут перетворювати це в дискусію. От і все.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую дуже, Василю Івановичу.

От прекрасний приклад, коли два юристи, от після Сергія Владиславовича було сказано. І зауваження дійсно по термінології, і це вже три думки. Так?

Будь ласка, народний депутат Костін.

КОСТІН А.Є. *(Без мікрофону)* тільки Конституційний Суд на чомусь наголошував, щось рекомендував. Але це не є застереження.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Тут же стенограма ведеться. Будь ласка, якщо можна, це все під стенограму.

КОСТІН А.Є. *(Без мікрофону)* Це не є застереження. Так, по-перше. По-друге...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Мікрофон включіть!

КОСТІН А.Є. А, це ж треба, так. По-друге, те, що стосується висновку Венеційської комісії, яку ми всі поважаємо і часто до неї звертаємося за дійсно таким зовнішнім поглядом на те, що ми пропонуємо. Але в рішенні Конституційного Суду, сторінка 6, зазначено, що Венеціанська комісія звертала увагу, зазначала, і що може бути небезпечним. Чи є фраза "може бути небезпечним" зобов'язуючою для нас? Що таке "може бути"? Ну це є думка. *(Шум у залі)* Я розумію, але зараз робити висновок про те, що це нас зобов'язує для того, щоб...

(Шум у залі)

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Так, колеги, не переходимо в базар.

Будь ласка, закінчіть, народний депутат Костін.

І народний депутат Совгиря.

КОСТІН А.Є. Так-так, я закінчую. Тобто я підтримую проект постанови. Єдине ще що. Я думаю, що тут є питання щодо от цих застережень. Чи доцільним є взагалі про це писати, якщо, на мою думку, застережень не було у рішенні Конституційного Суду? Це є моя думка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже вам дякую.

Будь ласка, народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Хотіла би стосовно Венеційської комісії, щодо якої у нас тут виникла дискусія, дві репліки. Перша репліка - зверніть увагу, на що посилається Венеційська комісія, на пункт 18 Висновку щодо проекту Закону про внесення змін до... Конституційний Суд, вибачте, на пункт 18 Висновку щодо проекту Закону про внесення змін до Конституції щодо недоторканності народних депутатів, який був ухвалений Венеційською комісією в 2015 році, тобто безпосередньо цього законопроекту. Це по-перше.

По-друге. Друга репліка. Якщо ми поважаємо думку Венеційської комісії, але до вас як до осіб, які заявили особливу повагу до думки Венеційської комісії, у мене одне риторичне запитання: Венеційська комісія рекомендує мінімум в п'яти документах прийняти Україні Закон про парламентську опозицію. Скажіть, будь ласка, чому попередні склади парламенту не прийняли цей закон?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Риторичне питання. Давайте по суті.

СОВГИРЯ О.В. І про узгодження. І, колеги, на виконання все-таки ми загальної такої от, з того, що у нас виникла дискусія, ми пропонуємо таку редакцію того речення, яке викликало суперечку: "Однак комітет вважає, що висловлення застереження у висновку Конституційного Суду України не узгоджується з низкою положень Конституції України". Ми знімаємо формулювання "суперечить". "Не узгоджується з низкою положень Конституції України", - таке формулювання.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за пропозицію.

Будь ласка, народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дякую за можливість сказати слово. Теж переглянув висновок Конституційного Суду України і теж вважаю, що на сторінці п'ятій тут не є застереження, а є просто мотивувальна частина рішення і треба дивитися на резолютивну частину рішення.

А тому я прошу, може, кожен із вас, із депутатів, може, висловити свою думку і позицію з даного приводу і перейти до голосування. Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую за дуже влучну пропозицію.

Я бачу, Руслане Петровичу, що ви знову хочете взяти слово. Давайте зробимо певний ліміт - дві хвилини. Домовились? І це, я так розумію, останній виступ в частині обговорення у нас, правда? Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я чисто формально, що стосується висновку Конституційного Суду, наголошую, а не рішення. Прошу шановних колег не плутати ці два документа. Це спеціальний документ, який передбачає, справді, дві частини: мотивувальну і резолютивну. Але відповідно до 95-ї статті Закону про Конституційний Суд там чітко написано, що вони мають однакову юридичну силу. І він юридичну позицію висловлює і в мотивувальній частині, і в резолютивній. Так прямо і написано: "Юридичну позицію Конституційний Суд висловлює в мотивувальній та – навіть "або" – в резолютивній частині". Можете перевірити текст, у кожного є смартфони під рукою.

І про Венеційську комісію. Я був присутній на цьому засіданні як голова комітету, я особисто був присутній. Чому назва інша законопроекту? Шкода, що ви не знаєте долю цього законопроекту! Він був поданий спочатку як законопроект, який стосувався народних депутатів та суддів. Але

в зв'язку з тим, що був висновок Венеційської комісії, який рекомендував окремі зміни до Конституції в частині судочинства, ті зміни були виокремлені із законопроекту і цей законопроект втратив юридичну чинність. В зв'язку з цим в частині суддів вже не було сенсу питання вносити, бо воно вирішено було шляхом внесення змін до Конституції, і Президент його переподав уже тільки в частині народних депутатів.

Сказати, що це висновок до іншого законопроекту, буде просто некоректно. Дякую.

СОВГИРЯ О.В. Я правильно розумію, що ви хочете сказати про те, що Конституційний Суд має юридичну позицію щодо недоторканності народних депутатів України, яка і має бути вирішальною для Верховної Ради України при розгляді цього питання? Тобто Конституційний Суд говорить Верховній Раді України, в яких випадках, коли вносити зміни до Конституції, бо Конституційний Суд України має свою думку щодо депутатської недоторканності. Ви так хочете сказати?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Конституційний Суд наділений повноваженнями висловлювати застереження щодо відповідності інших, ніж 157-й і 158-й статей Конституції.

СОВГИРЯ О.В. Де застереження дається? Дайте статтю. Дайте статтю Закону про Конституційний Суд, де про це йдеться.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Закон про Конституційний Суд відсилає вас на висновок щодо недоторканності, а є спеціальне рішення Конституційного Суду, де описано...

СОВГИРЯ О.В. Ми можемо сказати тоді, що...

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я знімаю дискусію, вона не має жодного сенсу.

СОВГИРЯ О.В. Звичайно.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Знову ж таки, дуже приємно, що в нас дуже фаховий комітет, і я так розумію, що хто не науковець за трудовою книжкою, той науковець в душі, це прекрасно.

Якщо більше немає бажаючих виступити в обговоренні, давайте перейдемо до голосування.

Будь ласка, народний депутат Мережко.

МЕРЕЖКО О.О. Якщо можна, коротенько.

Це точка зору юриста-міжнародника, тому що термін "застереження" – мій улюблений термін, він застосовується навіть у Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 року. Що таке застереження за своєю юридичною суттю? Це виняток, який має бути досить чітко сформульований. Якби тут було застереження, то Конституційний Суд повинен був би досить чітко і ясно сформулювати це застереження саме як виняток. Цього немає.

Стосовно юридичної природи, теж з питання міжнародного права, висновків Венеціанської комісії. У мене великі сумніви, що вони мають юридично обов'язкову силу. Але я прошу колег довести, може, я помиляюся.

І остання теза. Читаємо уважно висновок Венеціанської комісії: повне скасування недоторканності. Справа в тому, що тут немає повного скасування недоторканності, залишається перша частина, яка надає свого роду імунітет, функціональний імунітет народним депутатам стосовно їх висловлювань.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую.

Якщо більше немає бажаючих виступити, давайте переходити до голосування.

На голосування ставиться питання: прийняти за основу, в цілому з урахуванням правки в редакції, наданій народним депутатом Совгирею, проект висновку Комітету Верховної Ради з питань правової політики, в якому ми доходимо до висновку і вирішуємо рекомендувати Верховній Раді України визнати такою, що фактично втратила чинність Постанову Верховної Ради України про подальшу роботу над законопроектом про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів від 20 вересня 2018 року № 2557-VIII у зв'язку із впливом встановлених нею строків; по-друге, рекомендувати Верховній Раді України попередньо схвалити поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України № 7203 від 17 жовтня 2017 року. І доповідачем з цього питання пропоную на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Совгирю Ольгу Володимирівну.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати.

ВЛАСЕНКО С.В. Чекайте. Це за основу чи в цілому?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. В цілому.

(Загальна дискусія)

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Якщо ми беремо висновок за основу, у нас залишаються оці три питання щодо рекомендувати Верховній Раді України. У нас три питання, які основні. Якщо ми по тексту висновку зараз хочемо внести правки, давайте ми їх внесемо.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Для цього треба приймати за основу.

ВЛАСЕНКО С.В. Для цього приймається за основу, а потім вносяться правки.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Тоді давайте прийmemo цей висновок за основу з урахуванням правок, які надані народним депутатом Совгирею. Спочатку за основу ми голосуємо, а пізніше ми проголосуємо цей же висновок в цілому.

Будь ласка, Ольго Володимирівно.

СОВГИРЯ О.В. Сторінка 3 нашого висновку. Абзац 3 проекту. "Однак комітет вважає, що висловлення застережень у Висновку Конституційного Суду України не узгоджується з низкою положень Конституції України".

Все.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте... Голосуємо цей проект висновку комітету за основу. Хто за, прошу голосувати. Порахуйте, будь ласка, Ігорю Васильовичу.

За у нас 16. Хто проти? 2 - проти. Хто утримався? 3 - утримались.

Таким чином у нас за прийняття проекту висновку комітету за основу - 16. Проти - 2. Утримались - 3. Будь ласка, зафіксуйте.

Стаavimo на голосування прийняття висновку...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А ви питали, чи є доповнення? Чи є зміни, можливо, у когось?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. От про що ми тільки що проговорили в принципі по процедурі? Давайте, в кого є доповнення до цього проекту висновку?

Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я пропоную призначити доповідачем Голову комітету Венедіктову.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я почула вас. Питання? Будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Репліку, якщо дозволите. Я думаю, що ми можемо повністю довіряти доктору юридичних наук з питань конституційного права, власне...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Так, саме з цього...

СТЕФАНЧУК М.О. Якщо ми говоримо про пані Совгірю, вона є доктором наук у конституційному праві і має вчене звання професора.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Абсолютно правильно.

СТЕФАНЧУК М.О. Тому тут заперечень, я думаю, що не повинно бути.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Тому саме комітету і пропонується підтримати доповідачем на пленарному засіданні Совгірю, тому що вона є заступником Голови і тому що вона буде пропонуватися на підкомітет, який буде потім займатися конституційним законодавством.

Тому давайте зараз проголосуємо ту пропозицію, яку нам Сергій Володимирович запропонував, а потім будемо визначатися.

Хто за пропозицію народного депутата Власенка, прошу голосувати. Хто - за? Будь ласка, порахуйте нам. За - 4.

Хто проти? Порахуйте, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Я заявляю про конфлікт інтересів. Я не голосую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Зазначте.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. 15 - проти. Хто утримався? Утримався - 1.

Таким чином за пропозицію народного депутата Власенка поставити доповідачем Венедіктову - 4. Проти - 15. Утримався - 1.

СОВГИРЯ О.В. Я не голосувала.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Утримався Макаров.

І не голосував - 1.

Дуже дякую. Ще є пропозиції?

СОБОЛЄВ С.В. *(Без мікрофону)* Ми пропонуємо прибрати це речення. Тоді принаймні це буде відповідати повноваженням комітету...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Будь ласка, прочитайте ще раз речення.

СОБОЛЄВ С.В. Я пропоную прибрати речення: "Однак комітет вважає, що висловлення застережень у Висновку Конституційного Суду України не узгоджується..." - і далі по тексту. Крапка. От без цього речення, я вважаю, що текст... *(Шум у залі)* А далі, крім того, можливість - далі по тексту. Все інше залишити.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую, Сергій Владиславович. Це знову ж таки як пропозиція. Хто за цю пропозицію, прошу...

Будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Я перепрошую, я думаю, що питання не узгоджується. Це є виключно оціночне судження комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Комітет має право.

СТЕФАНЧУК Р.О. І немає ніякої сили, це є оціночне судження так само, як є оціночне судження Конституційного Суду.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Абсолютно правильно, Микола Олексійович. Дуже дякую. Але ми зараз ставимо на голосування пропозицію народного депутата Соболева. Хто за цю пропозицію, прошу голосувати.

Хто – за? Будь ласка, порахуйте нам правильно. Ви за чи ні, Василь Іванович? 5 – за. Хто проти цієї пропозиції? 13, да? Хто утримався, будь ласка? 2. Таких, що не голосували, у нас (з конфліктом інтересів) уже нема.

Так, будь ласка, у нас за пропозицію народного депутата Соболева щодо прибрати речення – 5 голосів, проти – 13 голосів, утрималось – два голоси.

Таким чином, будь ласка, голосуємо – прийняти за основу в цілому, да?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Почекайте, ще ж є якісь пропозиції.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ще пропозиції? Так, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Колеги, мене як юриста дуже-дуже непокоїть пункт 1-й. Давайте, тут я хотів би увагу всіх, хто брав участь в обговоренні. Тут є одне слово, яке ну ніяк недопустимо для юридичного комітету, який повинен показувати приклад всім. Тут написано: "Рекомендувати Верховній Раді визнати такою, що фактично..." (Шум у залі) Давайте ще раз:

"Рекомендувати Верховній Раді визнати такою, що фактично втратила чинність, постанову Верховної Ради..." – далі по тексту. Тобто рекомендувати вважати – фактично втратила, але юридично вона залишилась?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Прибрати слово "фактично" ви пропонуєте, да?

МАКАРОВ О.А. Я хотів би пояснення чіткше, можливо, голова комітету і экс-голова комітету ще раз пояснять, для чого ми це включаємо. Без пункту 1-го ми не можемо рекомендувати Верховній Раді?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми можемо прибрати слово "фактично", якщо воно заперечує, але ми маємо вирішити юридичну долю цієї постанови.

МАКАРОВ О.А. Давайте вирішимо. Я підтримую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Що саме вирішимо? Прибрати слово "фактично"?

МАКАРОВ О.А. Я хочу зрозуміти для себе, чи є у нас ця постанова чинною на сьогоднішній день чи ні. Чи, можливо, якщо вона неважлива для подальшого руху законопроекту, який є в програмі всіх політичних партій, можливо, ми пункт 1-й взагалі виключимо.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дивіться, у нас пропозиція на голосування – виключити пункт 1-й взагалі. Будь ласка, панство. Руслане Петровичу, ми вже не обговорюємо, у нас вже голосування. Є пропозиція виключити пункт 1-й взагалі щодо постанови, яка втратила чинність. Це будуть абсолютно інші наслідки конституційного процесу на майбутнє. Тому хто голосує за пропозицію народного депутата Макарова?

Будь ласка, хто – за? 4 чи 5? Василь Іванович завжди так тихесенько. Будь ласка, хто проти цієї пропозиції? Голосуємо. Народний депутат Павліш, так само зафіксуйте. 14 – проти. Хто утримався? Ви теж утримались чи ви за? "За". Значить, утримався один.

Таким чином, за пропозицію народного депутата Макарова виключити 1-й пункт – 5, проти цієї пропозиції - 14. Утримався один.

Таким чином ставимо на голосування прийняти.

НІМЧЕНКО В.І. Я держу руку, вже болить рука.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ви хочете що зробити? В обговоренні прийняти участь?

НІМЧЕНКО В.І.. У мене зауваження, яке я маю право сказати, стосовно редакції

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Пропозицію ви хочете?

НІМЧЕНКО В.І. Так, пропозицію.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Так, будь ласка, пропозиції відкриті. Слухаємо пропозицію.

НІМЧЕНКО В.І. Я хочу зрозуміти, хто ж кому рекомендує. Комітет рекомендує Верховній Раді. Ви мене вибачте, ми взагалі розуміємо, про що йде мова. Причому двічі.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте не обговорення, а пропозиції. Цей висновок узгоджений Головним юридичним управлінням Верховної Ради.

НІМЧЕНКО В.І. Пропозиція, чи виключить і пункт перший чи другий, чи звільнитись від слова "рекомендації". Це перебирає на себе невластиві функції, які не узгоджуються з правовідносинами, в яких знаходиться комітет, який крім контрольних функцій може виконувати з приводу постанови, по рішенню Верховної Ради. А ми кажемо: рекомендувати скасувати. І тому оце буде белетристики, причому така, ну як для комітету...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Згідно Закону про комітети Верховної Ради комітет може приймати рекомендації, як і висновки, так само.

Тому давайте, якщо ви хочете, ставимо на голосування вашу пропозицію.

ВЛАСЕНКО С.В. З процедури одне питання, якщо дозволите.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми голосуємо пропозицію Василя Івановича?

ВЛАСЕНКО С.В. Ви тільки що сказали, що це узгоджено з науково-юридичним управлінням. Є узгодження письмове?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ні. Ми показували текст як проект.

ВЛАСЕНКО С.В. Я поняв. Просто при допросах они потом отказываются от этого всего обычно.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Таким чином ставимо на голосування пропозицію Василя Івановича, народного депутата, Німченка.

НІМЧЕНКО В.І. Застосування термінології, що комітет рекомендує Верховній Раді скасувати постанову.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Хто за цю пропозицію? Виключити два пункти. Пропозиція - виключити. Голосуємо. Панство! Нас чекає зал.

НІМЧЕНКО В.І. Проведення будь-яких дій по реанімації цього законопроекту є невдалими і нікчемними.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми почули вас.

НІМЧЕНКО В.І. Я повторю при кнопці, що проведення будь-яких дій по реанімації дійсності цього законопроекту є нікчемними. І все. Є у нас законопроект, по-моєму, пана Президента Зеленського... Ми будемо підтримувати двома руками.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Давайте по суті. У вас були пропозиції.

НІМЧЕНКО В.І. А я по суті.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У вас по суті - виключити два пункти. Хто за пропозицію народного депутата?

НІМЧЕНКО В.І. Да, виключити. Це поза межами комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Хто за пропозицію народного депутата Німченка, прошу голосувати. Виключити два пункти. "За" дві людини.

Хто проти цієї пропозиції, прошу голосувати? Прощу голосувати, народні депутати, хто проти пропозиції? 16.

Хто утримався, прошу голосувати. 3 утрималось. Таким чином за пропозицію народного депутата Німченко 2, проти - 16 , утримались - 3.

Ставимо на голосування прийняти в цілому з урахуванням цієї правки, за яку ми вже проголосували "за" в редакції, яку нам надала народний депутат Ольга Володимирівна Совгіря, проект висновку комітету з трьома пунктами резолютивної частини, якщо можемо так сказати, що комітет з правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді такою, що фактично втратила чинність Постанови Верховної Ради про подальшу роботу над законопроектом про внесення змін до Конституції України від 20 вересня 2018 року № 2557-VIII у зв'язку з впливом встановлених нею строків.

Рекомендувати Верховній Раді України попередньо схвалений поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до статті 80-ї Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України № 7203 від 17 жовтня 2018 року.

Та третій пункт. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Совгірю Ольгу Володимирівну.

Хто за цю пропозицію – прийняти в цілому? Хто – за? Будь ласка, порахуйте нам. 15. 16, да? Михайло Новіков підняв руку. 16 – за. Хто проти цієї пропозиції? Дві особи проти. Хто утримався? Три утримались.

Таким чином, за пропозицію - прийняти проект висновку в цілому з урахуванням правки, наданої народним депутатом Совгірею, 16, проти – 2, утрималися – 3.

Засідання Комітету з правової політики вважаю закритим. Чи як правильний термін? Підкажіть мені, будь ласка. Оголошую. Дякую.

Порядок денний у нас вичерпаний, засідання Комітету з правової політики оголошую закритим. Дуже дякую, повертаємося в зал.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми прийmemo календарний план, і секретаріат нас всіх повідомить.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Величезне прохання, щоб це не було в режимі "сьогодні на сьогодні", а якось інакше.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дуже дякую, я з вами абсолютно згодна. Ми повністю це підтримуємо.